

Lundblad fot. 11/3 1936.

G. A. Ringselle †.

Den 10 juni 1944 avled förre adjunkten vid Norra Latinläroverket i Stockholm Gustaf Alfred Ringselle. Vid hans bortgång förlorade Entomologiska Föreningen en av sina äldsta medlemmar, han hade invalts redan år 1892. Under en tid var han även föreningens klubbmästare.

Ringselle föddes den 1/10 1868 i Ringkarleby i Nerike och tog sitt namn efter hemsocknen. Han avlade mogenhetsexamen i Örebro 1889, fil. kand. examen i Uppsala 1893, kompletterade sin examen i Lund 1898 och blev, efter genomgången provår och efter förordnanden som lärare på flera platser, adjunkt i Arvika 1906 och i Stockholm 1909. Denna plats lämnade han vid uppnådd pensionsålder 1934, varefter han bosatte sig i Hedemora. De sista åren hade han dock tillbringat på Stockholms sjukhem, där han även avled. Han blev R. V. O. 1928.

Alfred Ringselle fick tidigt börja arbeta för sin utkomst och kom därför relativt sent att börja sina läroverksstudier. Han skriver därom själv: »Den 30 aug. 1881 anmälde jag mig till inträdesprövning vid Karolinska Skolan i Örebro. Jag hade under förra delen av sommaren liksom flera år förut tjänstgjort som vallpojke mot åtta skilling om da-

gen och maten. I juli månads senare del började jag fundera på att studera.» Under ledning av prästen och klockaren i församlingen gingo hans studier så raskt, att han, i stället för att komma in i första klassen, dit han anmält sig, intogs i andra klassen direkt.

I Örebro Läroverk hade Ringselle som lärare i naturkunnighet lektor Ernst Adlerz. Denne hjälpte honom vid hans botaniska studier; tidigt tycks botaniken ha fångat hans intresse. Han var redan nu en ivrig växtsamlare och deltog under sitt lundaår och senare, i växtbytet i Lunds Botaniska Bytesförening. Hans herbarium blev så småningom ett av de största privata i landet, det tillhör nu Lantbrukshögskolan i Ultuna. Inom botaniken lever hans namn kvar i ett par efter honom benämnda *Rosa*- och *Hieracium*-former.

Men även för entomologien hade han tidigt visat stort intresse. Redan som skolpojke började han samla skalbaggar och fortsatte därmed ända till dess sjukdom bröt hans krafter. Han hade lyckan att vistas i Vällnora och Bladåker i Uppland flera somrar i början av 1900-talet, då ännu gamla skogar med ädla lövträd funnos kvar, ehuru de just då börjat avverkas. Där gjorde han de unika fynden av *Xylotrechus pantherinus* och *Leiopus punctulatus* och kunde fylla samlingslådorna med praktfulla och sällsynta buprestider och cerambycider. För dessa och andra fynd redogjorde Ringselle i den enda uppsats av entomologiskt innehåll han publicerade: Några fynd av Coleoptera, Ent. Tidskr. 1913. Men redan därförinnan hade han lämnat talrika uppgifter till Grills Catalogus Coleopterorum 1906. De nyss nämnda arterna jämte en del andra skänkte han till Riksmuseum. Och av andra arter delade han frikostigt ut exemplar till andra samlare. Liksom för många andra blev även för honom platsen i det ursprungliga samlingskåpet för trång, och många års fynd måste magasineras. När Ringselle efter pensioneringen bosatte sig i Hedemora och fick gott om utrymme, kommo dessa samlingar fram och utnyttjades bl. a. av Anton Jansson vid arbetet med utgivandet av Catalogus Coleopterorum 1937. Ringselle företog även flera resor i botaniskt och entomologiskt syfte till olika delar av fjällen, varom talrika nordiska Coleoptera i hans samling vittna.

Som lärare vid Norra Latin gav Ringselle många årgångar skolpojkar undervisning i biologi. Hans lektioner voro, enligt vad forna lärjungar meddelat mig, ofta präglade av den originalitet, som var honom egen. Han förstod väl att lätta upp lektionerna med anekdotinslag. Han lyckades även intressera vänner och lärjungar för insektsamlande. När författaren av dessa rader ett av de första åren av 1900-talet en sommar vistades i Falkenberg, där Ringselle tidigare varit verksam som lärare, gjorde han bekantskap med en rad skalbaggsamlare bland stadens borgare och skolpojkar.

Som populärföreläsare i biologiska, ofta entomologiska, ämnen var han gärna hörd. Han hade även ett mycket starkt personhistoriskt

intresse och publicerade år 1937 en serie uppsatser om gamla lärare vid Örebro Läroverk.

Alfred Ringselle trivdes med sitt yrke, han strålade när han fick visa för några vänner sina samlingar av växter eller insekter. Han var en i många avseenden originell man, minnesgod och med sin humoristiska läggning en lyckad historieberättare. Under den en smula bullrande ytan dölde sig en, av många ej observerad, ödmjukhet. Denna lyser kanske tydligast fram på flera ställen i den ovan nämnda skriften om de gamla lärarna i Örebro.

Hans vänsällhet var stor, och hans minne bevaras i tacksam hågkomst av talrika lärjungar och vänner. Vid sin bortgång sörjdes han av maka, barn och barnbarn.

Einar Klefbeck.